

Valtuustokysymys 30.1.2018

Kaupungin asukkaat eivät ole tyytyväisiä katuverkoston talvikunnossapitoon. Nykyinen hoidon taso ei ole tyydyttävä eikä turvallinen.

Tämä aiheuttaa vaaratilanteita ja onnettomuuksia, joiden kustannukset ovat miljoonaluokkaa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut kysymme, mihin toimenpiteisiin Joensuun kaupunki ryhtyy talvikunnossapidon tason parantamiseksi niin, että kunnossapidon taso mahdollistaa turvallisen liikkumisen sekä autoteillä että kevyen liikenteen väylillä.

SDP:n Joensuun valtuustoryhmä

MARI OJALAMMI

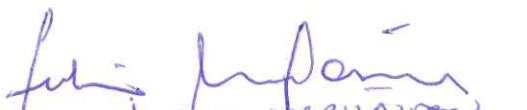

Sanna Heinonen

Joakim Kärkkäs

Eero Hirvonen

MATTI PESONEN

SATU-SISKO ELO

Pentti Kesäkoski
PENTTI KESÄKOSKI

Kaupunkirakennelautakunta	§ 38	13.02.2018
Kaupunginhallitus	§ 65	19.02.2018
Kaupunginvaltuusto	§ 24	26.02.2018

Vastaus SDP:n Joensuun valtuustoryhmän valtuustokysymykseen katuverkoston talvikunnossapidosta

2228/10.03.01/2018

KRAKLIK 13.02.2018 § 38

SDP:n Joensuun valtuustoryhmä on tehnyt 30.1.2018 valtuustokysymyksen, jossa kysytään, että mihin toimenpiteisiin Joensuun kaupunki ryhtyy talvikunnossapidon tason parantamiseksi niin, että kunnossapidon taso mahdollistaa turvallisen liikkumisen sekä autoteillä että kevyen liikenteen väylillä.

Vastaus valtuustokysymykseen

Kuluva talvikausi on ollut sää- ja keliolosuhteiltaan erittäin poikkeuksellinen, mikä on tuonut merkittävästi lisähaasteita myös katujen talvihoitotehtäviin. Esimerkiksi joulukuun 2017 sademäärä oli tämän vuosikymmenen suurin. Joulukuussa olivat myös lämpötilavaihtelut katujen hoidon kannalta hankalat, koska vuorokauden aikana lämpötila vaihteli hyvin usein nollan molemmin puolin. Tällöin runsaat lumisateet muuttuivat hetkessä runsaiksi vesisateiksi, mistä seurasi erittäin nopea kelitilanteen muutos kaduilla. Joensuun kaupungin katuverkolla on käytetty kuluvan talvikauden aikana liukkaudentorjuntasepeä noin 5 000 tonnia ja pelkästään tammikuun aikana on lumenkaatopaikalle ajettu lunta noin 2900 kuormaa. Nämä tunnusluvut kuvaavat hyvin olosuhteiden haasteellisuutta. On myös todettava, että poikkeukselliset sääolosuhteet ovat vaikeuttaneet teiden ja katujen talvihoitoa yleisesti myös muualla Suomessa.

Joensuun kaupunki käyttää katujen talvihoitoon vuosittain rahaa noin kaksi miljoonaa euroa, josta kaupungin omajohtoisten töiden osuus oli vuonna 2017 noin 62 % ja muiden töiden, joista suurimpana alueurakat, osuus oli 38 %. Tämä määräraha on pysynyt käytännössä samansuuruisena jo vuosia, vaikka katujen määrä lisääntyy 1-2 % vuosittain. Katujen talvihoitossakin on haettava aktiivisesti työn tuottavuutta parantavia keinoja, koska talvihoitoon laatuvaatimuksia ei ole haluttu heikentää, vaikka rahoitus ei ole kasvanut samassa suhteessa alueiden kasvun kanssa. Tämän vuoksi on tärkeää seurata laatuvaatimusten toteutumista mahdollisimman tarkoin ja välttää kustannuksia lisäävää, hyväksytyjä laatuvaatimuksia paremman laadun tekemistä. Kaupungin talouden kannalta olisi tärkeää, että katujen talvihoitoon kustannustoteutuma olisi ennustettavissa, vaikka sään ääri-ilmiöt näyttävätkin olevan lisääntymässä. Tähän on pyritty muun muassa sillä, että noin 45 % väyläverkostosta on hoidettu ns. alueurakkamallilla, mikä perustuu pääosin kiinteään hinnoitteluun. Alueurakkamalli on osoittautunut katujen hoidossa myös muutoin muita malleja kustannustehokkaammaksi malliksi.

Joensuun kaupungin käyttämät talvihoitoon laatuvaatimukset vastaavat muissa Suomen kaupungeissa käytettyjä laatuvaatimuksia. On ollut havaittavissa, että kaupunkilaiset odottavat katujen talvihoitoa nyt käytettyjä talvihoitoon laatuvaatimuksia korkeampaa laatua. Ei liene

kuitenkaan tarkoituksenmukaista, että Joensuussa kohotetaan katujen talvihoidon laatuvaatimukset muuta maata korkeammalle tasolle varsinkin, kun laatuvaatimusten nostolla olisi merkittävä kustannuksia kohottava vaikutus. Joitakin hallittuja tarkennuksia laatuvaatimuksiin on kuitenkin tehty. Kuluvalle talvikaudelle Joensuussa määriteltiin pyöräilyn pääverkon väylien talvihoidon laatuvaatimukset Pyöräilyn ja jalankulun kehittämissuunnitelma 2030 mukaisesti. Tämän muutoksen arvioidaan lisäävän talvihoidon kustannuksia noin 50 000 euroa/talvi.

Kuluvan talvikauden aikana Joensuun kaupungin katujen hoidosta tulleet asiakaspalautteet ovat kohdistuneet lähinnä kiinteistöjen sisäänajoliittymiin aurauksessa kertyviin lumiin, asuntokatujen auraukseen ja polanteen poistoon, katujen risteysalueiden "jäänappuloihin" ja liukkauteen. Aiempina talvina suurin osa asiakaspalautteesta kohdistui pyöräväylien talvihoitoon, mutta tehtyjen talvihoidon laatuvaatimusmuutosten ansiosta pyörävyliin kohdistuvan palautteen määrä on ollut hyvin vähäistä ja erityisesti pyöräilyn pääväylien talvihoidon laatu on toteutunut kuluvalle talvikaudella pääsääntöisesti hyvin. Kaupungin asiakaspalauttejärjestelmään tulleesta katujen talvihoidon asiakaspalautteesta on noin 55 % kohdistunut kaupungin omajohtoisten töiden osuudelle ja 45 % alueurakoiden osuudelle.

Kiinteistöjen sisäänajoliittymiin kertyvän aurauslumen poisto on kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaisesti kiinteistöjen vastuulle kuuluvaa tehtävää. Joensuun kaupunki ei, kuten eivät Suomen muutenkaan kaupungit, ole ottanut tätä kiinteistölle kuuluvaa tehtävää itselleen. Nykykäytännön muuttaminen ei ole tarkoituksenmukaista, koska lain mukainen käytäntö antaa kiinteistölle mahdollisuuden valita, millä toimenpiteillä sisäänajoliittymän lumet poistetaan ja näin työt voidaan toteuttaa yhteiskunnan kokonaiskustannusten kannalta kustannustehokkaalla tavalla.

Risteysalueiden "jäänappulat" ovat kuluvana talvena olleet seurausta nollan lähellä olevan lämpötilan ja sateen yhteisvaikutuksesta. Pahimmillaan "jäänappulat" syntyivät yhden tunnin kuluttua kadun pinnan tasauksesta. On todettava, että tällaisissa keliolosuhteissa ei Joensuun kaupungin käyttämällä mekaanisilla toimenpiteillä pystytä aina pitämään ajorataa täysin tasaisena. "Jäänappulat" voitaisiin poistaa melko tehokkaasti suolaa käyttämällä, mutta Joensuun katuverkolla ei suolaa ole käytetty. Tämä kuluvana talvena erityisen usein esiintynyt ilmiö on yleensä haitannut Joensuussa vain muutaman kerran talvikautena ja "jäänappuloiden" aiheuttamaa haittaa on pidettävä lähinnä mukavuushaittana.

Asuntokatujen aurauksen ja polanteen poiston laatuvaatimuksia on saadun asiakaspalautteen perusteella tarpeen kehittää, vaikka aurauksen aloitusajankohta ja aurauksen toimenpideaika ovatkin kohtuullisella tasolla. Joensuun kaikkiin aurauksen laatuvaatimuksiin onkin suunniteltu lisättäväksi ajoradalla, jalkakäytävällä tai pyöräilyväylällä sallittu maksimilumimäärä, joka ei lumisateen aikaanakaan saa ylittyä. Tällä hetkellä sallittu maksimilumimäärä on käytössä vain pyöräilyn laatuvaatimuksilla. Myös pehmenevän lumipolanteen poiston laatuvaatimuksia pyritään kehittämään.

On havaittavissa, että kadunkäyttäjät eivät aina osaa ottaa keliolosuhteiden muutoksia riittävästi huomioon. Erityisesti liukkaiden olosuhteiden esiintyessä olisi tärkeää, että liikkujat tunnistavat oman vastuunsa

liukkauteen varautumisessa ja varustautuvat liikenteeseen keliolosuhteiden mukaisesti. Esimerkiksi nastarenkailla varustetulla polkupyörällä liikkuminen kaupungin pyöräväylillä on kuluvanakin talvena ollut kohtuullisen turvallista.

Liukkaudentorjunta tehdään Joensuun katuverkolla ja muilla yleisillä alueilla sepelillä ja lisäksi aurauksessa käytetään jalankulku- ja pyöräteillä karhentavia teriä. Jatkossa tämä karhennusvaatimus tullaan ulottamaan myös sellaisille asuntokaduille, joilla ei ole erillistä jalkakäytävää tai jalankulku- ja pyöräväylää. Joensuussa ei ole käytetty liukkaudentorjunnassa suolaa siitä ympäristölle aiheutuvien haittavaikutusten takia. Suolan käyttöä ei ole tarkoitus lisätä myöskään tulevaisuudessa elleivät tämän talven poikkeukselliset sää- ja keliolosuhteet muodostu joka talvi toistuvaksi tilaksi. On myös huomattava, että osa ruutukaava-alueen jalkakäytävistä on kiinteistöjen talvihoitovastuulla ja tämä voi tuoda esimerkiksi liukkaudentorjuntaan laatuvariaatioita.

Kaupungin tavoitteena on kehittää viestintää siten, että kadun käyttäjät saisivat nykyistä paremmin tiedon väylien talvihoitoluokituksista ja eri laatuvaatimuksista, jolloin kadun käyttäjät osaisivat nykyistä paremmin valita talvihoidon laatutasoltaan mahdollisimman korkealuokkaisen väylän käyttöönsä. Kaupunki tehostaa viestintää myös taloyhtiöiden suuntaan talvihoidon laatutason yhtenäistämiseksi.

Kaupunki on valmistelemassa alueurakan uutta kilpailutusta. Samalla kehitetään alueurakkaan elementtejä, jotka kannustavat urakoitsijaa ottamaan nykyistä paremmin huomioon laatutason täytyminen, asiakastyytyväisyys, ympäristöystävällisyys ja työllistäminen.

Valmistelija: kaupungininsinööri Ari Varonen

Kaupunkiympäristöjohtajan päätösehdotus:

Kaupunkirakennelautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle edellä olevan vastauksen antamista SDP:n Joensuun valtuustoryhmän valtuustokysymykseen.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KH 19.02.2018 § 65

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena SDP:n Joensuun valtuustoryhmän valtuustokysymykseen ja

todeta kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KV 26.02.2018 § 24

Ehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena SDP:n Joensuun valtuustoryhmän valtuustokysymykseen ja

todeta kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Keskustelu:

Asiassa käytiin keskustelu, jossa puheenvuoron käytti viisi valtuutettua.

Keskustelussa ei tehty päätösehdotuksesta poikkeavia esityksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.